

กระบวนการทำงานของทีมงานผู้รับผิดชอบบทบรรณาธิการ
หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ

นางสาววราภรณ์ ทรัพย์รุ่งเรือง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2542
ISBN 974-334-436-5
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

WORKING PROCEDURE OF EDITORIAL TEAMWORK
OF ENGLISH DAILY NEWSPAPERS

Miss Waraporn Subrungrueng

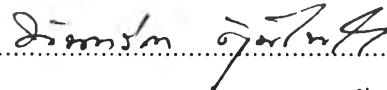
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Journalism
Department of Journalism
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 1999
ISBN 974-334-436-5

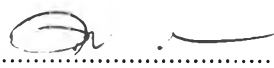
หัวข้อวิทยานิพนธ์ กระบวนการทำงานของทีมงานผู้รับผิดชอบบทบรรณาธิการ
หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ
โดย นางสาววราภรณ์ ทรัพย์รุ่งเรือง
ภาควิชา วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี หิรัญรักษ์

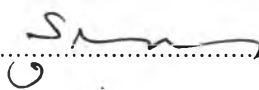
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ่มไพโรจน์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดรุณี หิรัญรักษ์)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุกัญญา สดปรทัด)

วารสารณ์ ทรัพย์รุ่งเรือง : กระบวนการทำงานของทีมงานผู้รับผิดชอบบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
รายวันภาษาอังกฤษ (WORKING PROCEDURE OF EDITORIAL TEAMWORK OF ENGLISH
DAILY NEWSPAPERS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ดรุณี นีร์ฎรักรัษ , 189 หน้า ,ISBN 974-334-436-5

การวิจัยเรื่องกระบวนการทำงานของทีมงานผู้รับผิดชอบบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
รายวันภาษาอังกฤษ เป็นการศึกษาบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ 3 ฉบับ
ได้แก่ Bangkok Post , The Nation และ Business Day การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการสัมภาษณ์
เจาะลึก (Depth Interview) ทีมงานผู้รับผิดชอบบทบรรณาธิการ และจากการศึกษาเนื้อหา

ผลจากการศึกษาเรื่องกระบวนการทำงานของทีมงานผู้รับผิดชอบบทบรรณาธิการ
หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษทั้ง 3 ฉบับ มีนโยบาย
การนำเสนอบทบรรณาธิการที่เหมือนและแตกต่างกัน โดยส่วนที่มีความเหมือนกันได้แก่ การมุ่ง
ให้ข่าวสารและข้อมูลที่เจาะลึก โดยมีการสอดแทรกความคิดเห็นที่แสดงจุดยืนของหนังสือพิมพ์
ทั้งฉบับต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่น่าเสนอ เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงทิศทางและแนวทางใน
การนำเสนอข่าวโดยรวมของหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการกระทำ และทั้ง
3 ฉบับ ไม่มุ่งเสนอบทบรรณาธิการประเภทบันเทิง

ในส่วนที่มีความแตกต่างได้แก่ การมีจุดกำเนิดของหนังสือพิมพ์ที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลให้
นโยบายองค์กรในบางส่วนแตกต่างกันไปด้วย

สำหรับกระบวนการทำงานของทีมงานผู้รับผิดชอบบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน
ภาษาอังกฤษทั้ง 3 ฉบับ ไม่แตกต่างกันมากนัก ไม่ว่าจะเป็นการประชุมกองบรรณาธิการ เกณฑ์
การคัดเลือกเรื่อง การกำหนดผู้เขียน การรวบรวมข้อมูล การนำเสนอเนื้อหาในเรื่องของลักษณะ
ทั่วไปของหน้าบรรณาธิการ จำนวนความถี่ของบทบรรณาธิการ รูปแบบของวัตถุประสงค์ของ
บทบรรณาธิการ ประเภทของบทบรรณาธิการ ตลอดจนการตั้งชื่อเรื่อง การสรุป และการส่งพิมพ์

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่อนิสิต.....ดร.ทรัพย์รุ่งเรือง
สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

3971582228 : MAJOR JOURNALISM

KEYWORD : WORKING PROCEDURE / EDITORIAL TEAMWORK / ENGLISH DAILY
NEWSPAPERS

WARAPORN SUBRUNGRUENG : WORKING PROCEDURE OF EDITORIAL
TEAMWORK OF ENGLISH DAILY NEWSPAPERS

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. DARUNEE HIRUNRUK , Ph.D. 189 pp. ISBN
974-334-436-5

The research on "Working Procedure of Editorial Teamwork of English Daily Newspapers" is a study of the editorials of 3 English daily newspapers, namely, The Bangkok Post, The Nation and Business Day. The methodology of this research includes depth interview of editorial teamwork and content analysis.

The findings of the research are as follows. All 3 English daily newspapers share similar and different policies in presenting their editorials. As far as the similarities are concerned, they all seek to present in-depth news and information with an insertion of specific opinions that emphasize the standpoint of the newspapers towards the issues being covered. The aim is to ensure that the readers are aware of the direction and overall trend in news presentation of the newspapers as well as to stimulate certain action in the audience. It should be noted, however, that all 3 newspapers do not present editorials for entertainment purposes.

The difference among all 3 newspapers lies in their origins which make the organizational policies differ to a significant degree.

As far as the working procedure of editorial teamwork of English daily newspapers, not much difference can be found in terms of editorial staff meeting, criteria for news selection, allocation of writers, data collection, presentation of editorial content in general, volume and frequency of editorial, type of objective and format of editorial, including titling, summary and publishing.

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่อนิสิต.....จุมภรณ์ ทวีพงษ์พันธ์
สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2542.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ สุรตฤณี นีร์ฐรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ และได้มาตรฐานทางวิชาการ พร้อมทั้งขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ่มไพโรจน์ และ ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุดบรรทัด ที่กรุณาให้คำแนะนำต่าง ๆ เพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งคณะจารย์ภาควิชาวารสารสนเทศทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา สร้างองค์ความรู้สามารถนำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ชาย เจริญสุขสวัสดิ์ คุณนิเตอร์ ฟื้นฟูแค้น , คุณวีระ ประทีปชัยกุล และคุณอลัน ดอลสัน จากหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ คุณภาวี จงกิจถาวร , คุณพนา จันทร์วิโรจน์ และคุณตุลสถิตย์ ทับทิม จากหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น คุณชาติชาย เย็นบำรุง และคุณวิภาชนัน วิจิตรวาทการ จากหนังสือพิมพ์บิสมเนสเดย์

ท้ายนี้ ขอขอบคุณ คุณแม่ ที่คอยเป็นห่วงเป็นใยและให้ความช่วยเหลือตลอดมา

วราภรณ์ ทรัพย์รุ่งเรือง

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
	กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
	สารบัญ.....	ช
	สารบัญตาราง.....	ฅ
	สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
	ปัญหาคำถามวิจัย.....	5
	ขอบเขตการวิจัย.....	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
	นิยามศัพท์.....	6
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์.....	9
	แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทบรรณาธิการ.....	12
	แนวคิดเกี่ยวกับผู้กรองข่าวสาร (Gatekeeper).....	30
	แนวคิดเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของแหล่งสาร.....	31
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	35
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	37
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	45
ตอนที่ 1 นโยบายองค์กรและนโยบายการนำเสนอบท บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ...	46
- นโยบายองค์กร.....	46
- นโยบายการนำเสนอบทบรรณาธิการ.....	52
ตอนที่ 2 กระบวนการทำงานของทีมงานผู้รับผิดชอบบท บรรณาธิการ.....	65
- การประชุมกองบรรณาธิการ.....	66
- เกณฑ์การคัดเลือกเรื่อง.....	70
- การกำหนดผู้เขียน.....	74
- การรวบรวมข้อมูล.....	79
- การนำเสนอเนื้อหาในเรื่อง :	
ลักษณะทั่วไปของหน้าบรรณาธิการ.....	81
จำนวนหรือความถี่ของบทบรรณาธิการ.....	93
รูปแบบของวัตถุประสงค์ของบทบรรณาธิการ.....	105
ประเภทของบทบรรณาธิการ.....	108
- การตั้งชื่อเรื่อง.....	110
- การสรุป.....	115
- การส่งพิมพ์.....	124
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	125
สรุปผลการวิจัย.....	125
อภิปรายผล.....	134
ข้อเสนอแนะ.....	139
รายการอ้างอิง.....	141
ภาคผนวก.....	144
ประวัติผู้เขียน.....	189

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงความแตกต่างของแหล่งข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ.....	32
2	ตารางแสดงอัตราส่วนเปรียบเทียบความน่าเชื่อถือของหัวข้อข่าวสาร ที่สื่อมวลชนนำเสนอ.....	33
3	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ประจำเดือนพฤศจิกายน 2540.....	94
4	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ประจำเดือนธันวาคม 2540.....	95
5	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ประจำเดือนมกราคม 2541.....	96
6	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ประจำเดือนพฤศจิกายน 2540.....	98
7	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ประจำเดือนธันวาคม 2540.....	99
8	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น ประจำเดือนมกราคม 2541.....	100
9	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์บิสิเนสเดย์ ประจำเดือนพฤศจิกายน 2540.....	102
10	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์บิสิเนสเดย์ ประจำเดือนธันวาคม 2540.....	103
11	ตารางแสดงรายละเอียดของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์บิสิเนสเดย์ ประจำเดือนมกราคม 2541.....	104
12	แสดงการสรุปรายละเอียดของจำนวนบทบรรณาธิการที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ รายวันภาษาอังกฤษทั้ง 3 ฉบับ.....	105
13	ตารางแสดงการเปรียบเทียบรูปแบบของวัตถุประสงค์ของบทบรรณาธิการใน หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ 3 ฉบับ.....	106
14	ตารางแสดงการเปรียบเทียบประเภทของบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน ภาษาอังกฤษ 3 ฉบับ.....	109

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่

15	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละเปรียบเทียบรูปแบบของการตั้งชื่อเรื่องของ บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ 3 ฉบับ.....	111
16	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละเปรียบเทียบรูปแบบการสรุปเรื่องของ บทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษ 3 ฉบับ.....	116

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แบบจำลอง "ผู้เฝ้าประตู" ของ ดี เอ็ม ไวท์.....	31
2	กราฟแสดงความสัมพันธ์ของอิทธิพลระหว่างความน่าเชื่อถือ ของแหล่งสาร.....	33
3	แผนภาพอธิบายจุดกำเนิดของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์.....	46
4	แผนภาพแสดงยอดจำหน่ายหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์.....	47
5	แผนภาพแสดงจุดกำเนิดของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น.....	49
6	แผนภาพแสดงจุดกำเนิดของหนังสือพิมพ์บิสเนสเดย์.....	51
7	แผนภาพ แสดงกระบวนการทำงานของทีมงานผู้รับผิดชอบบรรณาธิการ ของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษทั้ง 3 ฉบับ.....	66
8	แผนภาพแสดงรูปแบบของ Bangkok Post News Sked.....	68
9	แผนภาพแสดง Lay Out ในหน้า Opinion & Analysis ของหนังสือพิมพ์ บางกอกโพสต์.....	82
10	แสดงโครงร่างของบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์.....	85
11	แผนภาพแสดง Lay Out ในหน้า Editorial ของหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น.....	88
12	แผนภาพแสดงการจัดหน้า Editorial ของหนังสือพิมพ์บิสเนสเดย์.....	92